

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag, den 18. November.

De zitting omtrent twee ure geopend zijnde, werden de notulen van het verhandelde in de vorige vergadering gelezen en goedgekeurd. Daarvoor tegenwoordig 64 leden.

De heer *Angilly*, gedeputeerde van de provincie West-Vlaanderen, neemt de zitting, nadat alvorens zijne geloofsbrieven in volkomene orde waren overhandigd en hij den eed had afgelegd in handen van den voorzitter, daartoe bij een koninklijk besluit, hetwelk is voorgelezen, gemagtigd.

Naar de commissie tot de petitiën worden verzonden drie verzoekschriften van kooplieden van Beaumont (provincie Henegouwen), klagende over eene, naar hun oordeel, verkeerde uitlegging, welke door de administratie aan art. 160 der algemeene wet op den ophief der accijnsen en regten van in-, uit- en doorvoer gegeven wordt.

De kamer ontvangt de hulde van het jaarlijksch verslag wegens het Instituut van doof-stommen te Groningen, welk stuk in de bibliotheek zal worden geplaatst.

Men gaat over ter maandelijksche vernieuwing der afdelingen, welke vervolgens tot derzelver respectieve presidenten en vice-presidenten hebben verkozen:

Voor de I. afdeling, de heeren	<i>de Sects</i> en <i>Geelhând Dellafaille</i> .
» » II. » » »	<i>Bijveld</i> en <i>Fallon</i> .
» » III. » » »	<i>de Stassart</i> en <i>Metelkamp</i> .
» » IV. » » »	<i>van Toulon</i> en <i>Cogels</i> .
» » V. » » »	<i>van der Goes</i> en <i>Barthelemy</i> .
» » VI. » » »	<i>Nicolai</i> en <i>Surmont de Volsberghe</i> .
» » VII. » » »	<i>Reijphins</i> en <i>van Randwijck</i> .

Is ingekomen en gelezen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende verlenging voor den tijd van vijf jaren der wet, waarbij is vastgesteld eene belasting op de runderen, paarden en schapen, ter zamenstelling van een vee-fonds. Hier bij is gevoegd eene toelichtende memorie. Wordt besloten deze stukken te doen drukken en naar de afdelingen te zenden, ten einde door dezelve te worden onderzocht.

De zitting wordt opgeheven zonder bepaald adjournement.

FRANKEFORT, den 19. November.

Volgens scheepsberigten, te Triest uit Corfu ontvangen, was de Turkisch Egiptische vloot te Suda, op het eiland Candia, geland.

Tijdingen uit Smirna, van den 21. October, melden, dat er op nieuw een hevige brand is ontstaan, waardoor weder 1500 huizen in de asch zijn gelegd.

LUCERN, den 6. November.

Sedert eenigen tijd liepen er verontrustende geruchten, omtrent den dood van den ambtman *Keller*, van Lucern, die den 13. September 1816, in de Reuss is gevonden. Intusschen had nog geene kantonale overheid kennis genomen van de ontdekkingen, hoezeer zij ieder een bezit hielden. Eindelijk is het onweder losgebarsten.

Gisteren gaf de hoofd-commissie, belast met de bestiering van het proces der bende van *Wandel*, bij eene nota kennis aan den dagelijkschen raad (*Zäglich Rath*), dat vijf personen, in dat proces betrokken, hadden bekend, dat zij, in den nacht van den 12. September 1816, den ambtman *Keller* hadden vermoord, op het oogenblik, dat hij zich naar zijne buitenplaats wilde begeven en hem in de Reuss hadden geworpen, en dat zij deze daad hadden gepleegd op de aansporing van twee leden van het gouvernement, den heer *Corragioni*, geneesheer, thans lid van den dagelijkschen raad, en den heer *Joseph Pfiffer* van Heidegg, destijds prefect van Lucern en lid van den staatsraad. De hoofd-commissie had verscheiden uittreksels uit haar register bij de nota gevoegd en gevorderd, dat de beide beschuldigde magistrats-personen worden in hechtenis genomen.

De raad heeft, na eene beraadlaging van drie uren, bevolen, dat de raadsheeren *Corragioni* en *Pfiffer* zouden worden gevangen gezet, die overigens hunne onschuld hebben betuigd en zelf verzocht, dat het onderzoek magt plaats hebben; en aangezien het leden van den hoogen raad betreft, die niet in staat van beschuldiging kunnen worden gesteld, dan op eene beslissing van dat ligchaam zelve, is de hoogen raad tot eene buitengewone vergadering onder eede opgeroepen, tegen den 7. dezer. Het in staat van beschuldiging stellen der twee aangeklaagden, als ook, om het onderzoek aan de hoofd-commissie op te dragen, zal dezelve worden voorgesteld; maar met de bepaling, dat het vonnis aan de kantonale overheid zal verblijven.

De heeren *Corragioni* en *Pfiffer* zijn tot den avond onder toezigt van een officier der gendarmerie ten hunnent verbleven. Des nachts zijn zij naar de bewaar-kamer in het gemeentehuis overgebracht en hunne papieren verzeeld.

De hoofd-commissie, aan welke men, naar het schijnt, de instructie

van dit nieuwe proces zal opdragen, zal moeten vernieuwd worden, aangezien de heer *Heer*, van Glaris, die den post van register instruteur bij dezelve waarneemt, zijn ontslag heeft gevraagd. De reus der nieuwe leden zal worden opgedragen aan de vergadering, welke tegen den 7. is zamen geroepen, en bestaat uit afgevaardigden der kantons, welke deel nemen in het bestier van het proces der bende van *Wandel*. Deze vergadering zal gehouden worden onder het voorzitterschap van den heer staatsraad *Eduard Pfiffer*, van Altshöfen.

De aangegeven feiten, nopens het vermoeden van den heer *Keller*, door vijf gevangenen, worden door een zesden ontkend, die door de eersten als medepligtige beschuldigd wordt; deze zijn overigens reeds van verscheiden hoofdmisdaden overtuigd.

Van den 7. November.

De zitting van den buitengewoon vergaderden raad, heeft heden van den middag tot drie ure geduurd. De uitslag is geweest, eene bevestiging van de besluiten, in deze akelige zaak, welke, hoe zij ook moge afloopen, altijd herinneringen zal achterlaten, welke men niet genoeg kan betreuren.

BRUSSEL, den 19. November.

Er is een brief in het licht verschenen van zekeren *Mollard Lafèvre*, een Franschman, die te Lejden tot de protestantsche godsdienst is overgegaan en alsnu de redenen van zijn gedrag op eene afrekeenvoudigste, maar toch zeer krachtige wijze, aan den dag legt. Velen zegt hij, zouden mij volgen, maar zij zijn meestal onverschillig in zaken van waarheid en godsdienst; zij vreezen meer om misnoegd te geven in deze, dan om gestraft te worden in de andere wereld.

— De *frères Chrétiens*, die uit Luik en Namen verjaagd zijn, moeten zich gedeeltelijk nog op het platte land ophouden. Eenigen althans heeft men bij de boeren gezien, die zij tegen het *collegium philosophicum* zoeken in te nemen. Indien men nu op het oog houdt, dat de studenten in dat gesticht voor een groot gedeelte uit pachters zonen bestaan, dan zal men zich een begrip kunnen maken van gevaarlijke slimheid. De overheid schijnt reeds onderrigt te wezen van die geheime kuiperijen en kan er uit leeren, om toch nimmer een zwaard weder op te steken, dat eenmaal tegen de Jezuïten getrokken was.

— Men heeft opgemerkt, dat de nu onlangs in circulatie gebrachte drieguldenstukken, schier alle verdwenen zijn. Sommigen beweren, dat zij bij abuis te zwaar waren uitgevallen.

ARNHEM, den 21. November.

Men meldt uit Amsterdam, dat de koninklijke familie, gedurende haar verblijf aldaar, een concert in *Felix Meritis* heeft bijgewoond. Na afloop van hetzelfde, werden degenen, die hunne talenten hadden laten hooren, genoodigd in het vertrek, waarin de hooge personaadjen zich hadden begeven, en aldaar op het minzaamst aangesproken. Inzonderheid riep Z. M. ook het woord tot den bekwamen violist van *Bree*, die vóór twee jaren voor den beroemden Franschen violist *Lafon* te Amsterdam optrad, toen deze op eene niet zeer kiesche wijze het publiek zocht te leur te stellen; eene omstandigheid, welke Z. M. in de hoogst vleijende toespraak aan den heer van *Bree* toonde te weten.

— Een Fransch dagblad meldt, dat de Fransche en Engelsche onderwijzers te Madrid last hebben ontvangen, om hunne lessen te staken, gelijk de dansmeesters, om niet meer wekelijks school te houden. Het Fransche dagblad zegt, dat deze takken van onderwijs waarschijnlijk, even als de overige, aan de Jezuïten zullen overgaan.

— Z. M. de koning van Pruisen heeft aan den Nederlandschen luitenant-generaal en gezant aan het Fransche hof, den heer *Fagel*, alsmede aan den koninkl. Nederlandschen opperschenker, den heer *J. Yvoy van Mijdrecht*, de orde van den rooden adelaar der 1. klasse verleend.

— Door eenen stormvloed zijn, den 12. dezer, op de westkust van Frankrijk aanmerkelijke schaden veroorzaakt. — Te Civita-Vecchia, in Italie, heeft den 24. October een orkaan veel verwoesting aangerigt.

Mengelwerk.

DE KLEPTEN.

De Grieken, hoezeer voor het grootste gedeelte bijkans vier eeuwen slaven der Turken geworden, hebben echter niet alle die overheerschers gehuldigd. De fiere bergbewoners vooral, de mannen van den *Olympus*, den *Pindus* of *Agrapha*, en vooral van den *Taigetis* en het *Akrocoranische* gebergte, versmaadden die dwangheerschappij. Het is waar, ook zij kenden geene geregelde vrijheid; gelijk onze wilde Geuzen der zestiende eeuw leefden zij van den roof hunner verdrukkers, en van die hunner landgenooten, welke zich lafhartig (naar hun denkbeeld) aan die verdrukkers onderwierpen. Doch de naam van *Klepten* (*dieven* of *roovers*), welken deze hun gaven, moet ons hunne dappere daden, hunnen ond-Griekschen heldenmoed niet doen over het hoofd zien. Wat schoot hun, die vrij wenschten te leven, toch anders over, daar de

Turken alle andere middelen van bestaan voor hen afsneden? Deze menschen, veest en ruw, maar verheven gelijk hunne bergen, hebben de maden hunner aanvoerders, die de eenzijdige geschiedenis verspreiden, (welke toch alle de wandaden van ellendige Koningen doet) in groot-sche liederen en volks-gezangen vereeuwigt. Dezelve zijn onlangs het onderwerp der nasporingen geweest van den Heer FABRIEL (*), eenen Franschman, die daarvoor wezenlijk den dank van het Publiak verdient. Men vindt daarin verscheidene tot nu toe onbekende daden, die door de pen van eenen HERODOTUS, THUCYDIDES of PLUTARCHUS beschreven, hunnen bewerker onder de helden der oudheid eene plaats zouden geven. Daar vindt men BOUKOVALLAS, den Akarnanier, die in het begin der achttiende eeuw eene overwinning op VELL-Beij, den Grootvader van den beruchten ALI, Pacha van Janina, behaalde, SKYLLODIMUS, ook uit Akarnanie, die bijkans wonderdadig aan de gevangenis van dien bloedorstigen Landvoord ontsnapte, STERGIOS den Thessalier, en vooral den dapperen KATZANTONIS, genoegzaam onzen tijdgenoot, en mede een heerscher van dien aarts-dwingeland. Het zal onzen Lezere niet onaangenaam zijn, in 't kort, naar FABRIEL, de geschiedenis van dezen doorluchtigen held der vrijheid te hooren, die Turken en Turken-vrienden eenen Roover noemden, gelijk de slaven van NOPOLÉON ook MINA, en HÖRNER en SCHILL met dien naam (*brigands*), in hunnen mond eenen eer-naam bestempelden.

In Thessalien en Abarnanie heeft men een geslacht van vreedzame berders, die even als de Zwitsersche Alpen-bewoners den zomer op de hooft der bergen, den winter in de vlakten of dalen doorbrengen. Zij bezitten weinig, en vreezen niets. Men eert en ontziet de dappere Klept: slechts de Turkische tiran in de vlakke is voor hen te vreezen. Nogtans had ook deze, eeuwen lang hen ontzien, toen ALI, Pacha van Janina, die alles in zijnen omtrek verdrukte of plunderde, ook deze geruste menschen met zulke zware belastingen plaagde, dat eens vijf broeders, waarvan de oudste KATZANTONIS heette, tot wanhoop gedreven, het besluit namen, zich onder de Klepten te begeven. KATZANTONIS had daarmede reeds te voren bedreigd. Hij was een klein, mager manneke, zag er zwak uit en had eene vrouwenstem; men lachte hem uit. Hij verkocht het overschof zijner kudde, verbrandde zijne huizen, en werd weldra de stoutmoedigste en de meest geduchte der Klepten, op den berg *Agrapha*, in Thessalie. Wij kunnen slechts eenige zijner moedige daden aanstippen. Hij was eens verraden en bevond zich op een steilen berg: de Albaneezen bezetten de twee eenige uiterste, en meenen hem nu zeker in hunne magt te hebben, daar hij slechts langs eene loodrechte rots weg kan. Zijne Klepten geven den moed reeds op, doch hij hakt een pijntak af, maakt dien aan den eene kant glad, doch spaart het loof aan de andere zijde, gaat toen schrieglings op het gladde einde zitten, en laat zich dus van eene bijkans lijnrechte hoogte afslijden, daar de wrijving der zijtakken en bladeren de steilte der helling breekt. Alle de anderen volgen zijn voorbeeld, en zij zijn reeds ver weg, eer de Albaneezen hunne ontsnapping bespreken.

Een andermaal plunderde de Albaneez VELL GEKAS, Derven-Aga of wachter der wegen van ALI, de plaatsen, waar hij meende dat zich de Grieksche held moest ophouden. Deze liet hem weten: » Gij zoekt mij, en klaagt, dat gij mij niet kunt vinden? Kom te *Krijfairsis*, » daar wacht ik u. » Inderdaad ging VELL daarheen, doch vond er den dood, hetwelk ALI geweldig verbitterde. Echter ontsnapte KATZANTONIS aan alle gevaren, en vlugte, wanneer de nood te zeer drong, naar *St. Maura* of *Leukadie*, een der Ionische eilanden, des tijds (1805) onder bescherming van Rusland, gelijk thans van Groot-Brittannie. Reeds toen werd het plan van een algemeenen opstand beraamd; een der hoofden van dat ontwerp riep de voornaamsten der Klepten bijeen, om over de uitvoering en de middelen daartoe te raadplegen. Ook KATZANTONIS verscheen er, als de dapperste onder de dapperen, en verzekerde, dat hij middel wist, om 5 of 6000 Albaneezen, die aan de overzijde waren bijeengetrokken, levendig of dood te vangen. Dit oordeelde men echter toen nog ongeraden, en het ontwerp nog niet rijp ter uitvoering. KATZANTONIS bekwam intusschen te *St. Maura* de kinderziekte. Hij haastte zich naar zijne bergen terug, waar hij de spoedigste geneezing verwachtte. Nogtans herstelde hij nimmer geheel, en viel in 1807 andermaal ziek in een der kloven van den *Pindus*. Daar werd hij door zijn jongsten broeder GEORGE opgepast, en door eene oude vrouw van het noodige voorzien. Het zij deze, hetzij een ander hem verried, genoeg, de Turken ontdekten zijne schuilplaats; 60 Albaneezen, door ALI afgevaardigd, gingen den zieken leeuw in zijn hof bestoken. KATZANTONIS wordt onverhoeds aangevallen: zijn broeder, niet minder dapper dan hij, neemt den zieken op de schouders, de sabel tusschen de tanden, het geweer in de hand: springt voor den dag, schiet den eersten den besten Albaneez onder den voet, en vliegt in aller haast met zijnen last naar een naburig bosch. De andere Albaneezen vervolgen hen. Hij zet zijn broeder op den grond neder, keert zich om, en geeft den naastbijzijnden der vervolgers een doodelijken houw met zijn sabel. Dit verschaft hem weder eenige lucht. Hij neemt den lijder weder op zijnen rug, en gaat andermaal op de vlugt. Zoo had hij, beurtelings loopsende en strijdende, reeds drie of vier vijanden nedergeweld, toen de anderen zich vereenigen, en met tien gelijk op den dapperen GEORGE en zijnen dierbaren last aanvallen. De eerste wordt door de physische massa overweldigd, ontwapend, en beide de broeders worden voer den tiran ge-

(*) *Chants populaires de la Grèce moderne, recueillis et publiés, avec une traduction Française, des éclaircissemens et des notes, par G. FABRIEL, t. I. Chants Heroïques, Paris, Didot, 1824, en 8vo.*

voerd, die hem tot de verschrikkelijke doodstraf veroordeelde; van de eenen tot de ander alle beenderen met een smids hamer te worden aan stukken geslagen. KATZANTONIS, door de ziekte naar ziel en ligchaam verzwakt, liet zich onder deze marteling eenige kreten ontvallen, doch geene bestraffe hem. Hoe! gij schreeuwt als eene vrouw? sprak hij — er werd geen geluid meer gehoord, tot de slagtoffers waren bezweken. Een der andere broeders, de Klept LEPENIOTIS, onderwierp zich, doch werd, in spijt van het verdrag, door gehuurde knechten van ALI vermoord.

Tirans nog ten slotte een paar liederen der Klepten:

I.
 » De *Olympus* en de *Kissavos* (Ossa.) zijn in twist met elkander. De
 » *Olympus* wendt zich om, en zegt tot den *Kissavos*: strijd niet met mij,
 » o *Kissavos*, gij, die door de voeten der Turken gedrukt wordt. Ik
 » ben die oude *Olympus*, zoo beroemd in de wereld, ik heb twee en
 » veertig toppen, twee en zestig bronnen, en bij iedere bron hare ba-
 » nier, bij iederen boomtak zijn Klept. En op mijne hoogsten top heeft
 » zich een adelaar genesteld, met het hoofd eens dapperen in zijne
 » klauw. O hoofd wat hebt gij gedaan, om zoo behandeld te wor-
 » den? Eet slechts, vogel: verzadig u met mijne jeugd, uw vliengel zal
 » wel eenq el daarvan groeijen, en uw klauw eene span. Ik was krügs-
 » man te *Louros* en te *Xeromeros* (in *Ætolien*) en twaalf jaren Klept
 » op den *Olympus* en in de *Kahsie*, ik heb zestig Aga's gedood en
 » hunne dorpen verbrand, de anderen, die ik heb doen sneeven, Alba-
 » nezen of Turken, die zijn ontelbaar, o vogel! Eindelijk is ook mijn
 » beurt gekomen, van op het slagveld te vallen."

II.
 » Welk een geluid hoort men daar? Van waar dit hevige gerucht?
 » Slagt men runderen? of strijden de dieren des wouds met elkander?
 » Men slagt geene runderen, de dieren des wouds vechten niet; maar
 » BOUKOVALLAS is in den strijd, hij bevecht vijftien honderd Turken,
 » tusschen *Kenonria* en den *Kirassovas*. De gewerschoten vallen neer
 » als de regen, de kogels als hagel. Maar eensklaps roept eene blonde
 » Maagd uit het venster: » Staak den strijd, BOUKOVALLAS, doe het
 » » snaphaanvuur ophouden, het stof zal dan neervallen, de nevel zal
 » » opklaren, en wij zullen uw leger tellen, om te zien hoeveel man er
 » » ontbreken." — De Turken hebben zich driemaal geteld, zij missen
 » vijf honderd der hunnen. De kinderen der Klepten tellen ook hunne
 » scharen, hun ontbreken drie dapperen. De een is water gaan halen,
 » de andere brood; maar de derde, de moedigste, ligt dood op zijn ge-
 » » weer uitgestrekt."

A R R E S T A T I E N.

Waar misbruiken en verkeerdheden bestaan, beïooft geene slaafsch vreeze de tong van den Nederlander te boeijen! — Waar zijn hart hem aanspoort, om over eenig onderwerp zijne bedenkingen uit te boezemen, kan hij gerustelijk lucht geven aan de gevoelens, die zijnen borst be- stormen, en wanneer hij niet die vrijmoedigheid, die den vrijen burger onder eenen constitutionelen regeringsvorm betaamt, zijne gevoelens met bescheidenheid darf voordragen, zal de goedkeuring van het algemeen hem ter belooning verstrekken, en de welwillendheid van Nederland geliefden Koning hem te beurt vallen!

Met die overtuiging toegerust en met dat vertrouwen beziel, wilden wij eenige oogenblikken aan de beschouwing van een onderwerp toewijden, voor de eer van etken Nederlander van onberekenbaar gewigt. Wij bedoelen de onbepaalde magt van de ambtenaren der justitie, op iemand, evms op bloote vermoedens, van zijne vrijheid te berooven; op die wijze eene vlak aan te wrijven, welke schier onuitwischbaar is. Wij stemmen het gereedelijk toe, dat de publieke veiligheid en de behangen der maatschappij het soms gebiedend vorderen, dat iemand ten staat worde gesteld, om voortaan van zijne vrijheid misbruik te maken, en tevens belet worde, om zich door de vlugt aan eene verdiende straf te onttrekken. Evenzeer keuren wij het goed, dat op heeter daad betrapte misdadiger, al aanstonds worde gevat. Maar wij verlangden eene meerdere behoedzaamheid in de arrestatie van den, die enkel onder de verdenking van misdaad liggen. Wij durven het staande houden, dat maar al te dikwijls, welligt uit overdree heroepijver, een Officier of Regter van Instructie er toe overgaat, dezen of gene op een bloot vermoeden in hechtenis te nemen — hechtenis te nemen, zonder na te denken over de onberekenbare gevolgen, welke voor den ongelukkigen uit die gevangenneming kunnen voortvloeijen.

Wie eenmaal om vermoedens werd gevat, staat al aanstonds in oog der wereld geschandvleekt. Steeds geneigd om eer het kwade te looven dan het goede, en bereidvaardig, om eer aan ongeduld dat deugd te hechten, zijn maar al te velen onbeslistmoedig genoeg, om aanstonds misdaad te veronderstellen, en hem, die gekluisterd daaraan wordt geleid, als een pest der maatschappij te beschouwen. Zoude de weder in vrijheid stelling is ongenoegzaam, om dat ongunstig deel te herstellen, en 'er is overvloed van kwaadwilligen, welke herkregene vrijheid als een werk van het toeval, of een gebrek van wijs weten te kleuren. De onschuldige gevatte mogen alles aanwezen om door een ongerlijk levensgedrag het oordeel der wereld te wijgen — weg met de ongelukkigen, zij werden eenmaal gekluisterd, en gewis schuldig geweest aan misdaad.

En wie zal het loecheeren, dat de wijze van regtpleging er toe draagt, om dat ongunstig denkbeeld te voeden. Wanneer iemand vermoedens wordt gevat, en onschuldig bevonden, wordt hij dan eene plechtige wijze in zijne eer hersteld? Wordt hem door den Re-

... Instructie eene verklaring uitgeleverd, dat men hem te onrechte van zijn vrijheid beroofde en ten zijnen opzichte heeft gedwaald? Wordt het door openbare bekendmakingen alom verspreid, dat zoodanig iemand onschuldig was? Wordt hem zooveel mogelijk schadevergoeding toegestaan? — Niets van dat alles! — Hij wordt losgelaten, en al is hij onschuldig als een lam, en rein gelijk het licht der zonne, het schijnt als of hij zich gelukkig mag achten er zoo af te komen, en of hij zich bijna vereerd mag rekenen, dat hij de aandacht der ambtenaren van het publiek ministerie tot zich trok. Met grooten toestel werd hij gevat in tegenwoordigheid van honderden, en bijna zonder getuigen wordt hij in stilte ontslagen. Bij zijne gevangenneming bazuinen zijne aanklagers blinde en verre, wat men van hem vermoedt; na zijne in vrijheidstelling wordt er gezwegen. Kortom, alles werkt mede, om den ongelukkigen voor altoos van zijnen goeden naam te berooven, en hem de vruchten van jaren lange pogingen in één oogenblik te zien verliezen. En wie zal het betwisten, dat soms de droomen van eenen Regter ter Instructie voldoende zijn, om eenen mensch te doen vallen? Wie zal het loochenen, dat menigwerf de tempel des Allerhoogsten onvoldoende was, om eenen burger, voor eenige oogenblikken althans, tegen gevangenneming te beveiligen? Getuigt het, gij tempelwanden! die nog onlangs den vreedzamen burger te midden der Christenschaar zaagt nederknien en hem, op bloote vermoedens, door de handlangers der gerechtigheid, uit eene plaats zaagt wegrukken, waar bij de volken der oudheid zelfs de vreeslijkste moordenaar voor vervolging was beveiligd. Getuigt het, gij tempelwanden! die hem zaagt henen leiden, op zoo ongegronde vermoedens, dat dezelve zelfs te ligt waren, om een nader onderzoek der zaak te gebieden, veel min eene veroordeeling te veroorloven.

Levert nu zulk eene manier van rechtspleging eenen genoegzamen waarborg op voor de eer, de vrijheid en het leven van den Nederlander? Gewis neen! — en billijk mogen wij ons vleijen, dat eene eigene wetgeving ons eerlang tegen dergelijke gevaren zal beveiligen, en de vermoedens van welligt één enkel ambtenaar ongenoegzaam zal oordeelen, om eene gevangenneming te wettigen.

Aanzienlijken en geringen staan hierin gelijk. — Ook voor den geringsten burger is de eer even dierbaar, als voor de grooten der aarde. Heeft niet de ondervinding het bevestigd, dat menigwerf de nederige stulpbewoner meer eergevoel koesterde, dan de met titels en eeramten begiftigde Edelman? En is het dan niet onbillijk den eersten eerder dan den laatsten van zijne vrijheid te berooven? Alle Nederlanders moeten hunne eer en hunne vrijheid zien gewaarborgd. Voor allen is het wenschelijk, dat daartoe niet aan één mensch, maar aan meer personen de erkenning worde opgedragen, of de bestaande vermoedens gewigtig genoeg zijn, om eene arrestatie te gebieden? Ook voor de justieambtenaren was eene dergelijke bepaling, onzes erachtens, belangrijk. De weldenkende Officier of Regter van Instructie kan niet zonder huivering eene gevangenneming gelasten, wanneer hij aan het bedriegelijke van vermoedens indachtig is!

Dat dan eerlang eene wetgeving, door Nederlanders voor Nederlanders ingerigt, ons ook het voorrecht verschaffe, van die arrestaties op losse vermoedens, met meerdere behoedzaamheid te zien plaats grijpen! Dan zal zoo menige ongelukkige, die thans aan eene ongegronde gevangenneming het verlies van eer en goeden naam te danken heeft, in de weldadige bepalingen der wet, eene bescherming aantreffen, die voor hem boven alles belangrijk en onschatbaar is!

HERSTEL EN INVOERING DER NEDERLANDSCHE TAAL.

Het werk van den Heer L. G. VISSCHER, over het herstel en de invoering der Nederlandsche taal, in een onzer meest geachte tijdschriften, van verwaande meesterachtigheid en oppervlakkigheid beschuldigd zijnde, lust het ons eens het voornaamste uit het vierde hoofdstuk, handelende over het onderwijs door middel van het Latijn, uit te schrijven, en als eene proeve mede te deelen, wat men over die zeer partijdige en oppervlakkige beoordeeling te denken hebbe.

Zoo als thans in alle beschaafde landen gebruikelijk is, zoo wilde ik ook (zegt de schrijver), dat het onderwijs bij ons uitsluitend in de landtaal plaats greep. Met de geschiedenis van het Latijnsche onderricht kan ik mij hier niet inlaten, ook komt dit ter zake niet te pas, het is genoeg, dat het bestaat, en dat het eene noodzakelijkheid was, toen men daarmede aanving. In latere tijden had ook dat stelsel nog zijne nuttigheid, doch in onze dagen, nu, daaz er schier in het Latijn niet meer geschreven wordt, daar alle diplomatische behandelingen in die taal hebben opgehouden, en vreemde natien hunne kinderen niet meer bij ons ter school zenden, nu schijnt het, dat wij door het Latijnsch onderwijs even zoo veel ten achteren geraken, als wij er weleer door vooruit waren. Europa heeft een stap voorwaarts gedaan, en wij zijn staande gebleven. Dat men op onze hooge scholen het Latijn niet verwaarloosd wil hebben, is prijsselijk; de Geestelijken en Regtsgeleerden kunnen ook niet te veel aan de studie der klassieke schrijvers gehouden worden, hunne wetenschap rust voor een groot gedeelte op de wijsheid en op de dwalingen der ouden, en het is dus billijk en noodzakelijk, dat zij de bronnen kennen, waaruit men in later tijd geput heeft. Die kennis evenwel zou hnd door middel van de landtaal kunnen eigen worden, hetwelk veel natuurlijker en daarom ook veel gewinnelijker zou wezen. Immers is het niet te oorkennen, dat het tegenwoordig gebruik even vermoedend voor de Professoren als voor de leerlingen is, terwijl daarenboven de onduidelijkheid der ouden, door eene nog veel grootere onduidelijkheid der nieuweren, wel verre blijft van opgehelderd te worden.

Tot beter verstand der Grieken en Romeinen, zoude alzoo eene verklaring in het Nederlandsch noodzakelijk zijn; in het bijzonder zou dit van belang wezen voor de medici, die in allen gevallen nog gewigtiger zaken te hooren hebben, dan eenige Latijnsche ophelderingen over ANACRISON en TIBULLUS. De Regtsgeleerden en Geestelijken konden er ook niets bij verliezen, te minder nog, daar men de zoodanige, welke zich bepaaldelijk met de letteren zochten bezig te houden, eene gelegenheid kon verschaffen, om zich in het spreken der oude talen te oefenen. Voor den alleen toch kan dit van eenig nut zijn; want van wat voordeel het zij, voor een Advokaat of een Predikant, is niet gemakkelijk in te zien. In het Latijn hebben zij, na het afgelegd examen, geen enkele maal meer te spreken, terwijl hun het Nederlandsch daarentegen iederen dag en ieder uur te pas komt. Ten allen tijde is dit alzoo gesteld geweest; in de landtaal toch heeft men al datgeen moeten verkondigen, wat men voor heilig en wat men voor regt hield. Zoo men daarop het oog houdt, dan is het zeker te verwonderen, dat onze voorvaders niet meer belang stelden in het gebruik en de beschaving van het Neder-

landsch, en nog meer misschien, dat PETRUS BURMAN het in zijnen tijd heeft durven wagen, om zich stellig daartegen te verklaren. In eene redevoering, ten jare 1715 gehouden, vind ik zoo belagchelijk eene stelling; intusschen was BURMAN in het geheel geen belagchelijk man.

Dat evenwel die gevoelens niet algemeen waren, kunnen wij reeds bij FRANCISUS geleerd hebben, van wien de geschiedenis vermeldt, dat hij een groot voorstander en tevens een gelukkig beoefenaar der Hollandsche taal was. Als Latinist is hij bij een ieder bekend, wiens oordeel voor mij van gewigt is. Die beide zaken kunnen zeer wel te zamen gaan. Ik lees ook in den *Seeman* van WINSCHOTEN, dat die leerwijze door de ondervinding beproefd is. Hij had FRANCISUS tot meester, een man, die bij het onderwijs van het Latijn, zich hoofdzakelijk bezig hield, om de schoonheden van het Nederduitsch te doen uitkomen; waarom hij niet aarzelt te verklaren, dat uit de school van FRANCISUS alleen meer liefhebbers van de vaderlandsche taal zijn voortgekomen, dan uit alle de scholen van *Nederland* te zamen. Wat die leerlingen in andere vakken waren, is door de geheele wereld bekend, en het is hun voorbeeld, dat ik wilde gevolgd zien.

Voor de eigenlijke philologie is misschien het langst reden geweest, om het Latijn als leermiddel te behouden. Dit gebruik bevorderde ongetwijfeld de gemakkelijheid, vooral, daar de hulpbronnen in die taal geschreven waren; doch nu, daar verre weg de meeste der lateren eenen anderen weg zijn ingeslagen, nu toch zoude het geraden wezen, om hen te volgen. — Over de Oostersche talen is door de Engelschen, Duitschers en Franschen, een nieuw licht opgegaan. Wat wij daarin nog zouden kunnen doen, behoeft ik niet aan te wijzen; alleen wil ik den lezer maar herinneren, dat wij onzen ouden roem verloren hebben, van het tijdstip af aan, dat alle andere natien, door middel van hunne landtaal, zijn werkzaam geworden, en wij in het Latijn volhard hebben. Daarenboven zijn onze nieuweren en Latijnsgezinde Oosterlingen bij niemand bekend, terwijl VAN DER PALM zich op de hoogte van zijne eeuw geplaatst heeft, en door zijne vertolking en toelichting van SALOMO, van JESAJA en geheel den Bijbel, eenen onsterfelijken roem verwerft.

Men denke echter niet, dat ik die mannen zoek te verongelijken, die de vruchten van hunne nasporingen in de Latijnsche taal hebben verrekundig gemaakt. Dit zoude de dwaasheid zelve zijn. Er zijn omstandigheden, waarin het volstrekt noodig is, om eene meer algemeene taal te gebruiken, dan de Nederlandsche. De Heer HAMAKER, onder anderen, bevond zich in deze omstandigheid, toen hij het *Specimen Catalogi* bewerkte, dat van hem het licht ziet, en waarmede hij den geleerden van alle landen eenen belangrijken dienst heeft bewezen.

Op de Akademische Annalen wil ik dit niet toegepast hebben, even min als op de talrijke redevoeringen en prijs-antwoorden, waarmede zich de Studenten moeten ophouden en welke, vooral wat de wetenschappelijke vakken betreft, in het Nederlandsch behoorden te wezen.

De algemeenheid van het Latijn, maakt hetzelfde ongetwijfeld bijzonder aantrekkelijk; want, hoezeer de gewoonte, om in oude talen te schrijven, overal wordt afgekeurd, zoo bekomt toch het goede, dat in dezelve het licht ziet, eene spoedige vermaardheid. WYTENBACH en RUKENIUS zijn daarom trent voldoende bewijzen. Men late zich echter niet wegslepen door zulke groote voorbeelden. Hunne verdiensten toch zouden niet minder zijn bekend geworden, bijaldien zij in de volkstaal geschreven hadden, terwijl zij nu, ondanks hunnen roem, schier van geene beteekenis zijn voor onze nationale literatuur. Onze taal- en letterkunde zijn hun niets verschuldigd, en voor onze schilders en beeldhouwers, ja zelfs voor een groot deel van onze dichters, waren hunne lessen zonder nut en zonder gevolg.

Van daar, dat onze Kunstenaars meest alle onkundig blijven in de klassieke poëzij, de oudheid niet kennen, en in den verhevenen stijl ten achteren zijn. Slechts eenige weinigen maken eene gunstige uitzondering in dit geval, doch die weinigen hebben hunne kunstkenis in het Fransch of in het Hoogduitsch bekomen en verachten nu de letterkunde van hun Vaderland; eene letterkunde, zeggen zij, welke hen telkens in de verlegenheid laat en hoofdzakelijk aan het huisselijk geluk gewijd is.

(Het Vervolg hierna.)

Aan den Heer Redacteur der *Arnhemsche Courant*.

MYNHEER!

Een mijner vrienden verwittigde mij, dat er van mij, in uw Courant, was gesproken geworden. Wie u dat artikel heeft geleverd, zal ik u daarom niet vragen, wijl gij het mij toch niet zeggen zoudt; maar deze aanmerking zult gij mij, hoop ik, niet ten kwade duiden, dat wie aan de bron put steeds het beste water heeft. Niet als of er iets van mij ware gezegd geworden, dat mij belgde, noch ook als of er onwaarheid ware gezegd. Neen, men heeft niet te veel, men heeft te weinig gezegd. Mijne manuscripten worden mij inderdaad onthouden, en wel door Mr. VAN BLARKOM, Procureur-Crimineel; maar uw schrijver heeft vergeten, of liever heeft niet geweten:

- 1°. Dat mij het schrijven door Regenten, onder voorzitting van den Heer FENEMA, is toegestaan.
- 2°. Dat Regenten mij tienwerf schrijvende hebben gevonden, en niet alleen daar niets tegen gehad hebben, maar het goedgekeurd hebben, dat ik nooit ledig zat.
- 3°. Dat de Procureur-Generaal, die toch iets meer zegt, dan Mr. VAN BLARKOM, aan een' Regent, met name Mr. DE WYS, lid van de Regtbank, en welke hem voor mij vroeg of ik een of ander werk zou mogen vertalen, geantwoord heeft: *Geen letter op de pers; laat hij schrijven voor hem in zijne kamer wat hij wil.*
- 4°. Dat de Heer FENEMA, mij gevraagd hebbende wat ik schreef, en ik ZEd. daarop geantwoord hebbende, het goedgekeurde.
- 5°. Dat de Heer Mr. HAGEMAN, toen mij ZEd. kwam bezoeken en mij zag schrijven, dat ook goed vond. Het was toch die Heer zelf, welke tegen mij had gepleit, en welke bij gevolg beter met mijne zaak was bekend, dan Mr. VAN BLARKOM.
- 6°. Dat leden van de Commissie van Administratie, te weten de Heeren WILLEBOIS en RYCKEVORSEL mij, bij mijn vertrek, toen ik van mijne manuscripten sprak, mij luid verklaard hebben, dat dezelve mij toebehoorden als mij *italienabel*. Dat alles moet men weten, om de eigendunkelijke daad, die mij de Procureur-Crimineel aandoet, welke mij ZELF, in tegenwoordigheid van twee Regenten, de Heeren MARGGRAFF en HEEREN, verklaard heeft, *die papieren blijven uw eigendom*, naar waarde te kunnen schatten.

Daar men het eene weet, wil ik hebben, dat men het andere ook zal weten, en daarom zend ik u deze weinige regelen.

Ik blijf met achting,

Amsterdam,
den 2. November 1825.

Mijnheer! enz.
WIBMER.

**VERGELYKING DER VEREENIGINGS-MIDDELEN,
TUSSCHEN PARYS EN DE PROVINCIEN, IN
DEN JARE 1824, MET DIE, WELKE VOOR 60
JAREN AANWEZIG WAREN.**

In den jare 1766 vertrokken dagelijks zeven en twintig koetsen van Parijs naar de verschillende provincien; dezelve bevatteden ongeveer 270 reizigers.

Tegenwoordig nemen dagelijks bijna driehonderd wagens hunne richting van de Hoofdstad naar de provincien. Deze wagens kunnen meer dan 3000 reizigers weghelpen.

De opbrengst van de laatste pacht der Posterijen voor 1792 bedroeg 600,000 franken.

Thans belooft de opbrengst der taxe op de publieke wagens vier millioen franken.

In het midden der vorige eeuw betaalde een reiziger voor de reize met de Postkoets van Parijs naar Lyon 50 franken, en kwam aldaar den tienden dag aan.

Voor den middelprys van 72 franken komt hij tegenwoordig reeds den derden dag te Lyon.

De wagen naar Rouaan had eertijds drie dagen noodig, terwijl voor elke plaats 15 franken werden betaald. De prijs is nu nog dezelfde, maar de weg wordt in 12 à 13 uren afgelegd.

In den jare 1766 vondt men te Parijs slechts veertien ondernemingen van Diligences, thans zijn er vier en zestig.

CORRESPONDENTIE.

Wij gelooven aan de oprechte achting en vriendschap van den heer A. T., voor den maker der verzen van den illuminatie-tempel te Amsterdam; maar gelooven tevens, dat dezelve met zijne verdediging niet wel gediend zou zijn. Ook met de bedoelde aanvulling, blijft het aangehaalde vers, naar ons oordeel, een ongelukkig product. — Wijders beoemt zulks niets aan de ware verdiensten van den dichter, dien de heer A. T. noemt. Of kan de grootste meester in de kunst geene misgreep doen?

Voor de hulpbehoevende kinderen te Markelo, is bij den ondergeteekende nader ontzagen;

Van den heer N. V. R. f. 9. Van eenige menschenvrienden in een bestoten gezelschap, f. 10:60. Door den heer W. K. Mandemaker, te 's Hage, van N. N., f. 10. Uit een burgergezin, te Zutphen, f. 5:25. — Te zamen f. 34:85.
Arnhem, den 21. November 1825.

C. A. THIEME.

ARNHEM, den 22. November.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 21. Nov. 3 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 11 D
Den 22. dato. 3 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 5 D. gevallen 0 D

Heden verlost zeer voorspoedig van een welgestapen Zoon, Vronwe **JUSTINE MARIE, WILHELMINE, BARONESSE VAN NAGELL, geboren BARONESSE RENGERS.**
GAVENHAGEN, den 14. November 1825.

§ § § **BURGEMEESTER** en **WETHOUDE-
REN** der Stad **Arnhem** maken bij dezen aan een iegelijk daarbij belanghebbende bekend, dat van heden, den 19. October 1825, tot en met den 31. December aanstaande, dagelijks, van des morgens tien, tot des nademiddags twee uren, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, op dezer Stads Secretarie ter visie ligt, een Berokening voor de Aflossing van de **RECEPISSEN**, tusschen 40 Guldens, sament de Stad afgegeven aan de Beregtigden in het afbrengen van Geldersche, Schadevergoeding; wordende de belanghebbenden uitgenoodigd, om de bezwaren, welke zij mogten vernemen daartegen te hebben, voor of op den 31. December aanstaande aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te dienen, zultende degenen, welke zich trenaangaande niet zullen hebben geadresseerd, gehouden worden den voorgestelden voet van aflossing te hebben goedgekeurd, terwijl de voorschreve Recepissen vervolgens op den 2. Januarij 1826, en volgende dagen, zullen worden afgehoest, ten kantore van den Stedelijken Ontvanger, en op dezelve na dien tijd geen Rente meer uit de Stedelijke Kas zal worden betaald.

§ § § **COMMISSARISSEN** DER **NEGOTI-
ATIE** voor den Straatweg tusschen de **Grebbe** en **Dieren**, adverteeren mits deze, dat, op Maandag den 5. December 1825, des middags te 12 uren, op het Gouvernementsgebouw, te Arnhem, zal worden overgegaan tot de Uithoofing van **TWEE AANDEELN** in gemelde Negotiatie, ingevolge art. 6 van het Contract, ten einde de geïnteresseerden, des verkiezende, daarbij kunnen tegenwoordig zijn.

§ § § Op aanstaanden Vrijdag, den 25. November, zal door het **PLAATSELYK BESTUUR** van **Waardenburg**, in het Huis der Gemeente aldaar, des namiddags ten drie uren, publiek worden verkocht: Eenige percelen **VEERHOUT**, staande in genoemde Gemeente.

§ § § **Waardenburg**, den 19. November 1825.
De Burgemeester van Waardenburg,
D. SPILLENAAR.

§ § § De Notaris **Mr. J. BUSGERS**, zal op den 30. November aanstaande, des nademiddags om 3 uren, ten huize van **J. R. NAEFF**, in het Logement te **Velp**, finaal verkopen:

Een **HUIS**, met **ACHTERHUIS**, **PUT** en **BOUW-
LAND**, staande en gelegen te **Velp**, aan de westzijde van de Nieuwe Laan naar Rosendaal; alsmede nog een **Kamp BOUWLAND**, mede te **Velp**, aan gezegde Laan, gelegen.

§ § § **Mr. JACOB NYHOFF**, Notaris te Arnhem, 99, is van meening, op den vijften December 1825, des avonds ten 6 uren, in het Zwijnshoofd, te Arnhem, publiek te doen inzetten, om den negentienden daaraanvolgende finaal te worden verkocht:

Een hecht en sterk wel betimmerd **HUIS** en **ERVE**, met annex ruime **SCHUUR** en open **PLAATS** of **TUIN-
TJE**, staande en gelegen binnen Arnhem, in de Oeverstraat, in Wijk B. No. 29, tusschen de Erven van den **Mr. Timmerman J.**

COERS ter eenre en dat van Verkooper, in Huur gebruikt bij de Slager **A. LEKY** ter andere zijde, zijnde het te verkoopen perceel bewoond door den Eigenaar, den Heer Oud-Rentmeester **Dr. EVERS**, zelve.

Nadere informatien en kennis der veilconditien, zijn te bekomen ten Kantore van gezegden Notaris, in de Bakkerstraat, te Arnhem.

HOUTVERKOOPING.

Op Zaterdag, den 1. December 1825, des morgens ten 10 uren, zullen ten huize van **WILLEM WUNDERINK**, aan de Kap, onder Warnsveld, worden verkocht:

1. Ruim een honderd vijftig zware **EIKEN BOOMEN**, op het Erve de Plumpe, in de Buurschap Harfsen, onder Gorssel.
2. Ruim een honderd vijftig zeer zware **EIKEN BOOMEN**, op het Erve Nijboersplaats, in Wichmond, onder Warnsveld, op weinige minuten afstands van den Yssel.
3. Ruim veertig zeer zware **PEPELEN BOOMEN**, mede op Nijboersplaats voormeld.
4. Eene groote kwantiteit zeer zware **DENNEN BOOMEN**, op de Erven Langenberg en Braamveld, nabij Warnsveld.
5. Eenige percelen extra zware **EIKEN BOOMEN**, op de Erven Wolterink en het Heuvel, in de Buurschap Groot-Dochteren, onder Laren.

De aanwijzing geschiedt door de respectieve Bouwlieden.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op den 13. December 1825, van eene partij van 365 stuks zware opgaande **EIKEN BOOMEN**, zeer geschikt tot allerlei Timmerhout, op den Huize **Lour**, bij Nijmegen, een half uur van de Rivier de Maas.

§ § § Tegen den eersten Mei 1826 wordt, in den omtrek van Zutphen, te Huur gevraagd, vrij van Overstroombingen, een alleraangenaamst **BUITEN-VERBLYF**, hetwelk des noods ook zeer geschikt moet zijn voor een Winter-Verblijf. — Adres, met de noodige renseignementen en opgaaft der Huurprijs, onder gefrankeerde brieven, Lett. Z, aan den Boekhandelaar **B. SCHEURLEER**, te 's Gravenhage.

UITDEHANDTEKOOP.

Een zeer propere **ROLKOETS**. — Te bevragen bij den Heer **W. PEETERS**, op de Markt te Nijmegen.

**NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.**

Bepaling van de **WEEKELYKSCHEDIENST** van de Stoombooten, tusschen **Rotterdam, Nijmegen** en **Keulen**, met twee Booten, gedurende de maand November.

Van **Rotterdam** op **Nijmegen**, en verder op **Rhoerort, Dusseldorp** en **Keulen**: Elken Vrijdag en Maandag, des morgens ten 6 uren.

Van **Nijmegen** op **Rhoerort**, en verder op **Dusseldorp** en **Keulen**: Elken Zaterdag en Dingsdag, des morgens ten 6 uren.

Van **Rhoerort** op **Dusseldorp** en **Keulen**: Elken Zondag en Woensdag, des morgens ten 6 uren.

Van **Dusseldorp** op **Keulen**: Elken Zondag en Woensdag, des morgens ten 11 uren.

Van **Keulen** terug op **Dusseldorp**, en verder op **Rhoerort, Nijmegen** en **Rotterdam**: Elken Maandag en Donderdag, des namiddags ten 2 uren.

Van **Dusseldorp** terug op **Rhoerort** en **Nijmegen**, en verder op **Rotterdam**: Elken Dingsdag en Vrijdag, des morgens ten 6 uren.

Van **Nijmegen** terug op **Rotterdam**: Elken Woensdag ten 8 uren en Zaterdag ten 6 uren des morgens.

De vaart tusschen **Rotterdam** en **Antwerpen**, alsmede op **Ter Veere**, is bepaald, als bij bijjetten is omschreven. — Men kan informatien bekomen aan het Kantoor van de Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij**, de Heeren **VAALMAN** en **TRIEBLS**, te Nijmegen.

** Bij **W. C. WANSLEVEN**, te Zutphen, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

1. **C. HILDEBRAND**, het Izeren Kruis of de 18. October 2 deelen. f. 3:90
2. **RAINSFORT**, St. Domingo of het Land der Zwarten of **Haiti**, 2 deelen vol platen en kaart. f. 5:00

De nu vrije Republiek **Haiti**, is het onderwerp dat nu de getijka in alle Conranten behandeld wordt; er bestaat geen Werk, dat naauwkeuriger dat Land beschrijft, dan het bovengenoemde.

3. **REHUES**, Tafereelen van **Napels**, door **BUSSCHING**. f. 1:90
4. Mythologisch Woordenboek, door **MORITS** en **SCHMIDT** naar de derde Hoogduitsche uitgave. f. 2:90

Voor Liefhebbers van Dichtkundige Werken te lezen, is vooral voor diegenen, die de Fabelleer willen beoefenen, dit werk zeer welkom zijn.

5. **G. J. PLANCK**, Geschiedkundig bewijs voor de Goddelijkheid des Christendoms. f. 2:50

Dit Werk is in de Bijdragen van Godgeleerde Wetenschappen, 12. deels, 1ste stuk, en in den Recensent ook der Recensenten allergunstigst beoordeeld.

6. **D. BOMHOFF**, Hz., de vervoeging der **Nederlandsche** Werkwoorden gemakkelijk gemaakt. f. 0:55
7. Toilet-gescheuk voor Dames, of Handboekje voor het schoonheids slacht. f. 0:40

Dit boekje is omissbaar voor iedere vrouw, daar het vijf schriften bevat die haar hartelijk welkom zullen zijn, en te de weinige Centen, hiervoor besteed, niet zal beklagen.

8. Korté levensschets van den Engelschen Dichter **WILLIAM SHAKESPEARE**, en algemeen overzicht omtrent het aardige van zijne Gezie. f. 0:55

** Omtrent het voorgevallene tusschen Mevrouw de Wed. **DAN KESSEYN** en den Prieester van Lenze, benevens den Vicaris **Daarnik**, is, bij **C. CAMPAGNE Jr.** te Tiel, van de pers gekomen en bij hem verkrijgbaar:

Le Fanatisme, par **E. W. VAN DAM VAN ISSELT**. prijs is 30 Centen.